

Załącznik
do Uchwały Nr 1163/2024
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 8 października 2024 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Świerczów*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

Według PZPWO gmina Świerczów zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych, dla których przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden z podstawowych kierunków rozwoju. W ramach tego kierunku realizowane mają być także działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych. Dodatkowo gminę wskazuje się w grupie obszarów wiejskich o najtrudniejszej sytuacji rozwojowej oraz w obszarze stobrawskim – jednym z najatrakcyjniejszych obszarów turystycznych regionu.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Świerczów* poprzez diagnozę obszarów rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wykazuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO.

Ponadto projekt GPR jest spójny z wyzwaniami rozwoju przestrzennego określonymi w PZPWO, w szczególności z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych. Jednocześnie stwierdza się, że zachowano spójność dokumentu z ustalonymi w planie zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego.

W Rozdz. 11, str. 100-110 wskazano bezpośrednie odniesienia do elementów struktury funkcjonalnej oraz zasad zawartych w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego*, potwierdzające powiązania dokumentu z PZPWO także na poziomie przyjętych celów i kierunków działań.

2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Po przeprowadzonej analizie projektu GPR gminy Świerczów (Projekt) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy przedstawiają powiązania celów rewitalizacji Projektu z celami strategicznymi Strategii Opolskie 2030 (Rozdz. 11, str. 100), wskazując jednocześnie na odpowiadający im charakter przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Spójność tę Autorzy dodatkowo wskazują w tabeli 17 na str. 101 Projektu. Wyliczają w niej cele operacyjne i kierunki działań strategii regionalnej wskazując na odpowiednie cele i kierunki działań Projektu, a w określonych przypadkach - na brak bezpośrednich powiązań.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT, pod kątem wymogów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej), *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* (Uchwała nr 9371/2023

Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) oraz, w późniejszym etapie, wpisania GPR do wykazu programów rewitalizacji:

1) w zakresie możliwości finansowania strategii IIT

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy *o rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR Gminy Świerczów** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Świerczów był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

- syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
- celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
- listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;
- opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż projekt GPR Gminy Świerczów, ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, stwierdza się, iż struktura dokumentu zawiera elementy właściwe dla strategii IIT. Jednak, zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie, **uzupełnienia wymaga** opis zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów (...) w pracach nad przygotowaniem GPR w Rozdz. 10.1 *Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji z uwagi na trwający proces konsultacji społecznych* (element ten będzie przedmiotem weryfikacji wg ustawy wdrożeniowej).

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych – wyjaśniamy, że w przypadku gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO

2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.5 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.5 *Rewitalizacja na obszarach innych niż miejskie* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-finansingu - na poziomie 15%).

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 możliwe jest **wsparcie istniejącej infrastruktury**. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również wyniki wstępnej analizy projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji:

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej wstępnej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez *ustawę o rewitalizacji*, stwierdzono, że projekt GPR:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Nr IV/26/2024 Rady Gminy Świerczów z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Świerczów). Obszar rewitalizacji wyznaczony został na podstawie diagnozy delimitacyjnej (Rozdz. 1, str. 4).
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (299,33 ha, co stanowi 1,82% powierzchni gminy) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (863 osób, co stanowi 26,83% mieszkańców gminy) (Rozdz. 1, str. 6).
- zawiera opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi gminy, w tym ze *Strategią rozwoju gminy Świerczów na lata 2021-2030, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świerczów, Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Świerczów na lata 2019-2025*. (Rozdz. 12, str. 111-114);

- zawiera szczegółową/pogłębioną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz lokalnych potencjałów oraz analizę negatywnych i pozytywnych zjawisk w poszczególnych sferach problemowych (w tym w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Zidentyfikowano potencjały i problemy obszaru rewitalizacji. Analizę – zestawienie problemów, potencjałów i potrzeb ujęto w osobnym rozdziale (Rozdz. 2 i 3, str. 11-42);
- zawiera opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, określoną na podstawie diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wyłonionych deficytów obszaru. Wizja przemian rewitalizacyjnych zdefiniowana została w pięciu sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. (Rozdz. 4, str. 43-44);
- wyznacza cele oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji negatywnych zjawisk, planowanych do realizacji na obszarze rewitalizacji. Wskazuje się dwa główne cele: 1. Rozwój sprzyjający aktywności i integracji społecznej bazujący na lokalnym dziedzictwie przyrodniczym, kulturowym oraz kapitale społecznym, 2. Rozwój infrastruktury sprzyjający poprawie jakości życia oraz ochronie środowiska. Realizacja ww. celów ma być możliwa poprzez realizację kierunków działań, będących uszczegółowieniem wyznaczonych celów. (Rozdz. 5, str. 45-47). **W celu zwiększenia przejrzystości zaplanowanej logiki interwencji zaleca się ponowną analizę zaplanowanych celów i kierunków w spójności ze zdefiniowanymi problemami i potencjałami obszaru rewitalizacji.** Kierunki działań w swoich zakresach częściowo dublują się (np. kierunki działań w ramach Celu 1: „Poprawa dostępności i jakości infrastruktury oraz oferty dedykowanej aktywności mieszkańców” i „Rozwój infrastruktury wspierającej funkcję turystyczną i rekreacyjną” przy osobnym Celu 2: Rozwój infrastruktury sprzyjający poprawie jakości życia oraz ochronie środowiska”), przy jednoczesnym niedoborze zaplanowanych działań w odpowiedzi na zdefiniowane problemy gospodarcze, bezrobocie, wykluczenie komunikacyjne;
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono charakterystykę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w formie pięciu kart przedsięwzięć. W ramach kart przedsięwzięć/tabel z opisami zawarto w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę, podmiot realizujący, zakres realizowanych działań, lokalizację, szacowaną wartość, źródła finansowania, opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu, cele, prognozowane rezultaty przedsięwzięcia, a także opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Ujęto także przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 oraz z 2021 r. poz. 11 i 234). Zaplanowano w sumie 20 przedsięwzięć podstawowych, w tym jedno (nr 13) poza obszarem rewitalizacji. (Rozdz. 6.1, str. 48-71).
Część przedsięwzięć została opisana w bardzo ogólny sposób (np. 12. „Projekt zakładu wsparcie aktywności fizycznej mieszkańców”, zaleca się rozszerzenie opisu o zakres i rodzaj zaplanowanych działań. Przypominamy, że planowane przedsięwzięcia powinny być odpowiedzią na zdiagnozowane w części analitycznej zjawiska problemowe, w tym te dotyczące sfery gospodarczej.
- zawiera charakterystykę/opis pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, przedstawioną i opisaną w formie dwóch tabel (Rozdz. 6.2, str. 72-74);
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są kompleksowe, tzn. razem stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania. Wśród planowanych działań ujęto zarówno przedsięwzięcia

społeczne, jak i przedsięwzięcia inwestycyjne. Zwraca się uwagę, że wśród planowanych przedsięwzięć zabrakło takich, które odpowiadają na zdiagnozowane w części analitycznej zjawiska problemowe dotyczące sfery gospodarczej. (Rozdz. 6, str. 48-74);

- zawiera opis mechanizmów integrowania działań, w myśl zasady kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji wraz z zestawieniem tabelarycznym w Tabeli 10 (Rozdz. 7, str. 75-82).
- zawiera opis komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgodnie z określonymi zasadami integracji, kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji, w tym omówiono komplementarność przestrzenną, problemową, instytucjonalną, międzyokresową i źródła finansowania. (Rozdz. 7, str. 75-82).
- określa szacunkowe/indykatywne ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji, przedstawione w formie tabelarycznej, dla projektów podstawowych i uzupełniających (Tabela 11, str. 85). W planowanym finansowaniu GPR przewiduje się również finansowanie ze środków prywatnych. (Rozdz. 8, str. 83-85);
- zawiera opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz ze wskazaniem koordynatora GPR (Wójt Gminy Świerczów) oraz wskazuje się koszty zarządzania programem rewitalizacji wraz z harmonogramem realizacji programu. Główny trzon zarządzania GPR planuje się w ramach istniejących struktur Urzędu Miejskiego oraz Komitetu rewitalizacji, przy współpracy z gminnymi jednostkami organizacyjnymi, interesariuszami i partnerami projektowymi. (Rozdz. 9, str. 86-90);
- zawiera opis sposobu zaangażowania partnerów w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem GPR (partnerów społeczno-gospodarczych oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji). W rozdziale opisuje się mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej i procedury upowszechniania rewitalizacji na kolejnych etapach GPR. (Rozdz. 10, str. 95-99);
- opisuje system monitorowania, oceny aktualności i stopnia realizacji programu, w tym zestawienia wskaźników rezultatu i produktu dla programu (Rozdz. 9.2, str. 91-94);
- wskazuje na konieczność dokonania zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11), tj. w uchwale w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Świerczów na lata 2021 – 2026. (Rozdz. 13, str. 115);
- wskazuje, że na obszarze rewitalizacji nie planuje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (Rozdz. 14 str. 116).
- wskazuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje na brak konieczności wprowadzenia zmian w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (Rozdz. 15, str. 117);
- ma dołączony załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej) (mapa pomniejszona Rozdz. 16, str. 118-119). Zwraca

się uwagę, że treść mapy w dokumencie jest nieczytelna (słaba jakość). Niejasne są także wskazane na mapie kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych, oznaczono wybrane rodzaje przedsięwzięć (nie wszystkie), nie wskazano podstawowych funkcji w ramach np. struktury funkcjonalno-przestrzennej obszaru.

Na podstawie przeprowadzonej dalszej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 14 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Świerczów* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* i będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Świerczów* przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. weryfikacji/opinii. Aby uchwalony GPR był zgodny z obowiązującymi wymogami i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.